

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2016

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

Kansankatu 8, 96100 Rovaniemi
lappilaiset.fi

lappilaiset.fi

Sisällys

1. Yhdistyksen tehtävä ja jäsenistö	2
2. Resurssit.....	2
3. Yhdistyksen toiminnan painopisteet 2016	1
3.1. TIETOA	2
3.2. VAIKUTTAMISTA	5
3.3. YHTEISTYÖTÄ.....	7
4. Muu toiminta.....	8
5. Verkostot.....	9
6. Sopimuskumppanit	10
7. Yhteistyökumppanit.....	11

1. Yhdistyksen tehtävä ja jäsenistö

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kansalaisten hyvinvointiin tähtäävää sosiaali- ja terveyspolitiikkaa erityisesti aluenäkökohdat huomioon ottaen. Yhdistys toimii tasa-arvoisuuden ja sosiaalisten perusoikeuksien toteuttamiseksi ja kansalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi, yhdistysten toiminnan edistämiseksi, toimeentuloturvan ja sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseksi sekä syrjäytymisen ja huono-osaisuuden vähentämiseksi. Yhdistyksen toimintamuotoja ovat tiedotus- ja vaikuttamistyö sekä koulutus- ja julkaisutoiminta.

Vuosi 2016 oli yhdistyksen 64. toimintavuosi. Yhdistyksellä oli 31.12.2016 henkilöjäseniä 62 ja yhteisöjäseniä neljä.

2. Resurssit

Yhdistyksen toiminta on pääasiassa Raha-automaattiyhdistyksen rahoittamaa. Vuonna 2016 RAY-rahoitteiset toiminnot olivat Lapin järjestö rakenne (Ak), Oppilaitosyhteistyöhanke (C) ja Järjestötieto järjestykseen Lapin hanke (C). Järjestö rakenteen tavoitteena on koordinoita ja kehittää järjestöjen osallisuutta edistävää toimintamallia Lapissa ja koota Lapin järjestötoimijoita maakunnalliseen sosiaali- ja terveysalan kehittämistyöhön. Oppilaitosyhteistyöhankkeen (2013–2016) pää-tavoitteena oli luoda Lappiin sosiaali- ja terveysjärjestöjen ja alan oppilaitosten yhteistyörakenne. Järjestötieto järjestykseen Lapin hankkeen (2016–2018) tavoitteena on kehittää lappilaista järjestökenttää koskevaa tiedontuotantoa vastamaan järjestöjen, kuntien ja muiden toimijoiden tiedontarpeisiin sekä edistää järjestöjen tunnettavuutta ja näkyvyyttä sekä kuntalaisille että maakunnallisessa ja paikallisessa päätöksenteossa. Lisäksi yhdistys sai RAY:n Paikka auki -ohjelmasta avustuksen työttömän nuoren työllistämiseen. Vuosittain järjestettävien Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivien tuotto vaihtelee. Tällä tuotolla rahoitetaan osin yhdistyksen juoksevia kuluja.

Yhdistyksen hallituksessa on kahdeksan varsinaista ja kolme varajäsentä. Lisäksi yhdistyksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan joka toinen vuosi.

Veli-Matti Ahtiainen, puheenjohtaja (2015–2016)

Arja Kilpeläinen, varapuheenjohtaja (2015–2016)

Yhdistyksen hallituksen jäsenet vuonna 2016:

Nina Peronius (2015–2016)

Sirkka Pikkuvirta (2015–2016)

Anneli Pohjola (2015–2016)

Mervi Kestilä (2015–2016) eronnut 8/2016
aloitettuaan yhdistyksen toiminnanjohtajana.

Suvimaria Saarenpää (2016-2017)

Päivi Salminen (2016-2017)

Pirjo Kairakari (2016-2017)

Tuula Kokkonen (2016-2017)

Yhdistyksen hallituksen varajäsenet:

Sinikka Suorsa (2016)
Markus Hemmilä (2016)
Hilkka Halonen (2016)

Hallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja. Hänen ollessaan estynyt sihteeri nimettiin kokouskohtaisesti.

Yhdistyksen hallitus on nimennyt koulutustyöryhmän ja työvaliokunnan:

Koulutustyöryhmä

Arja Kilpeläinen pj.
Sinikka Suorsa
Anneli Pohjola
Veli-Matti Ahtiainen
Suvimaria Saarenpää
Mervi Kestilä

Työvaliokunta

Veli-Matti Ahtiainen
Sinikka Suorsa
Arja Kilpeläinen
toiminnanjohtaja

Näiden lisäksi hallituksen edustajia oli mukana Järjestörakenteen ja Oppilaitosyhteistyöhankkeen tukitiimeissä ja yhteisessä ohjausryhmässä.

Hallitus kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Yhdistys järjesti sääntömääräisen vuosikokouksen 30.3.2016.

Yhdistyksessä 2016 työskennellyt henkilöstö:

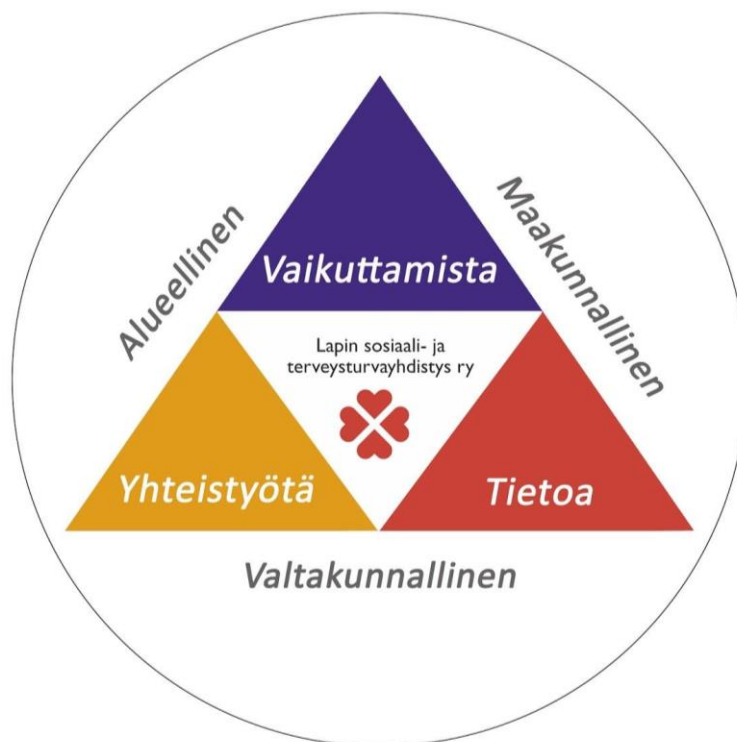
Marika Ahola, projektityöntekijä, Oppilaitosyhteistyöhanke (31.3.2016 asti) ja tiedontuotannon koordinaattori, Järjestötieto järjestykseen Lapin hanke (1.4.2016 alkaen).
Sanna Hiltunen, toiminnanjohtaja (30.4.2016 asti)
Jonna-Tuulia Julkunen, järjestötyöntekijä, Järjestörakenne (11.11.2016 asti)
Mervi Kestilä, toiminnanjohtaja (1.8.2016 alkaen)
Tuula Myllykangas, projektikoordinaattori, Oppilaitosyhteistyöhanke (opintovapaa 1.-31.1.2016)
Sanna Nurila järjestöavustaja, Paikka auki (18.4.2016 alkaen),
Paula Ruuth, suunnittelija, Oppilaitosyhteistyöhanke (1.4.-31.12.2016)
Kimmo Virpikari järjestöavustaja, Paikka auki (31.3.2016 asti),
Petri Vuorijärvi, projektityöntekijä, Oppilaitosyhteistyöhanke (opintovapaan sijaisuus 31.1.2016 asti)

Yhdistyksen toimitilat ovat Rovaniemen järjestötalossa. Yhdistyksellä on vuokratuna toimistotilat henkilöstölle sekä kokoushuone, jota voidaan vuokrata myös muille toimijoille. Jäsenyhdistykset ovat käyttäneet kokoustilaa maksutta kokouksiinsa.

Accountor Rovaniemi hoiti yhdistyksen taloushallinnon ja kirjanpidon. Tilintarkastajana toimi PricewaterhouseCoopers Oy yhteisö.

3. Yhdistyksen toiminnan painopisteet 2016

Vuoden 2016 painopisteet olivat tietoa, vaikuttamista ja yhteistyötä yhdistyksen ydintehtävien mukaisesti. Yhdistys toimi paikallisella, alueellisella / seudullisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla.

KUVIO 1. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toiminnan painopisteet ja toimintakenttä.

3.1. TIETOA

Vahvistamme lappilaisten järjestöjen toimintaedellytyksiä kokoamalla, tuottamalla ja välittämällä lappilaisten tarpeesta nousevaa tietoa.

Maakunnallisessa tiedontuotannonverkoston tekemä Järjestötieto järjestykseen Lapin hankkeen hakemus sai myönteisen päätöksen mahdollistaen laajemman resursoinnin lappilaisten järjestöjen toimintaa ja toiminnan vaikutuksia koskevan tiedontuotannon kehittämiseen ja edistämiseen. Maakunnallinen tiedontuotannonverkosto toimii hankkeen ohjausryhmänä. Yhdistys on toiminut verkoston puheenjohtajana. Ensimmäisenä toimintavuotena on keskitytty tiedontuotantoon kuntien hyvinvointikertomustyössä. Rovaniemen kaupungissa on toteutettu järjestökysely, jonka tuloksia esiteltiin laajasti kunnassa sekä MS SOSTE-risteilyllä. Tulosten pohjalta toteutettiin yhteistyössä järjestöjen kanssa ikäihmisten hyvinvointikyselyn, jonka levittämisessä ikäihmisille ja potentiaalisille vastaajille järjestöt toimivat avainasemassa. Sodankylässä toteutettiin myös järjestökysely, jonka pohjalta laajaan hyvinvointikertomukseen nostettiin järjestö-kuntayhteistyön kehittäminen. Enontekiön kunnan ja järjestöjen kanssa suunniteltiin ja käynnistettiin yhdessä kuntalaiskysely. Aluehallintoviraston, SPR Lapin piriin Pärjätään Yhdessä-hankkeen, Lapin liiton Maaseudun palveluverkosto -hankkeen ja Pohjoisen yhteisöjen tuki Majakka ry:n kanssa tehdyllä yhteistyöllä tavoitettiin 19 kuntaa. Hankkeessa on tavoitteena saada kymmenen pilottikuntaa. Vuonna 2016 yhteistyösopimus allekirjoitettiin kuuden kunnan kanssa. 39 järjestöä osallistui tiedontuotannon kehittämiseen verkoston, kyselyn ja Toimeksi.fi-kehittämistyön kautta. Vuonna 2016 allekirjoitettiin yhteistyösopimus neljän järjestön kanssa. Aiesopimus on lisäksi kuuden järjestön kanssa. Aiesopimus on myös Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kanssa ja yhteistyösopimus Lapin liiton Maaseudun palveluverkosto -hankkeen kanssa.

Hankkeen ensimmäisen toimintavuoden keskiössä on ollut myös Toimeksi.fi -alustan kehittäminen tiedonkeräämisen välineeksi. Toimeksi.fi -verkostossa (8 alueellista verkkopalvelua + toimeksi 2.0 -hanke) toteutetun suunnittelu- ja kehitystyön tuloksena on toimeksi.fi verkkopalvelukokonaisuuteen saatu rakennettua lomakkeisto, jonka odotetaan vastaavan sekä toimijoiden että alueellisten ylläpitäjien tarpeisiin niin verkkopalvelun toiminnallisuuden kuin tiedonkeruun näkökulmasta. Lomakkeisto palvelee suoraan myös Järjestötieto järjestykseen hankkeen tiedonkeruun tarpeita. Vuonna 2016 toimeksi.fi verkostotyö sisälsi Järjestötieto järjestykseen -hankkeen ja tiedonkeruun kannalta tärkeiden ominaisuuksien sisällyttämisen vaatimusmäärittelyyn, lomakkeiston suunnittelun ja toteutuksen, lomakkeiden sisältämien luokitusten määrittelyn sekä kerääntyvästä reaalitytokannasta saatavien seurantatietojen määrittely-työn aloituksen. Verkosto kokoontui keskimäärin kerran kuukaudessa (10 skype-palaveria). Lisäksi osallistuttiin ja järjestettiin teemallisia kehittämispäiviä (7 kpl). Työskentelytavaksi toimeksi.fi verkostossa muodostui vuoden 2016 aikana valmistelutyöryhmätyöskentely, johon Järjestötieto järjestykseen hanke osallistui aktiivisesti.

Lappilaiset.fi verkkopalvelu toimii keskeisenä yhdistyksen tiedotuskanavana. Järjestörakenne vastaa lappilaiset.fi -sivuston ylläpidosta ja kehittämisestä. Sivuston

kehittämistyötä tehdään yhdessä toimeksi.fi -verkoston kanssa. Järjestöjen toimintaa tukevia tietoteknologiasisältöjä on kehitetty ja järjestöjen viestintää tuettu. Myös kansalaisten, järjestöjen ja viranomaisten tiedonhankintaa ja sähköisten kanavien käyttämistä kerätyn tiedon jakamiseen on tehostettu. Järjestöjä on koulutettu ja tuettu sivuston hyödyntämisessä sekä sisällön tuottamiseen että tekniseen toteuttamiseen. Järjestöjen käytössä on ollut mm. blogi. Toimeksi 2.0-hankkeen johdolla tehdyn kehittämistyön tiimoilta toimeksi.fi -verkosto on kokoontunut keskimäärin kerran kuukaudessa, tehnyt vaatimusmäärittelyt kehittämissuositusten pohjalta, rakentanut lomakkeiston ja määrittellyt niiden sisältämät luokitukset sekä kilpailuttanut kokonaan uuden alustan. Vaatimusmäärittelyyn kuului erilaisten toimintojen lisäksi visuaalisen ilmeen rakennustyö. Alustan vaihtoon liittyen yhdistyksessä tehtiin loppuvuonna 2016 ensimmäiset hahmotelmat lappilaiset.fi sivuston rakenteesta ja sisällöistä sekä visuaalisesta ilmeestä. Loppuvuodesta aloitettiin tietojen siirto toimijatietojen osalta vanhasta Innowisen järjestelmästä uuteen alustaan, Wordpressiin.

Järjestöjen medianäkyvyyden vahvistamiseksi on edistetty median ja järjestöjen yhteistyötä. Järjestöjä on tuettu etäpalveluiden käyttöönotossa ja käytössä. Lisäksi alueen toimijoita on autettu löytämään ja hyödyntämään jo olemassa olevat paikalliset etäpalvelupisteet, mm. mm. Virtupalvelupisteet. Toimittajayhteistyötä on tehty mm. Lappilainen -lehden kanssa. Eri tilaisuuksissa on käytetty etäyhteyksiä ja striimauksia.

Yhdistys toimi Lapin maakunnallisen viestintäverkoston puheenjohtajayhdistyksenä vuonna 2016. Maakunnallinen viestintäverkosto on kokoontunut vuoden aikana ja laittanut toimeen erilaisia järjestökentän viestinnän taitoja tukevia toimenpiteitä. Verkosto järjesti Vaikuttavaa viestintää -koulutuksen, osallistui maakunnalliseen järjestöfoorumiin ja tuotti siitä foorumin aiheesta nostetun lehtijutun, järjesti toimijoille suunnatun viestintäpäivän, jonka teemana oli lehtijuttujen työstäminen aiheesta valmiiksi uutiseksi. Kokemusasiantuntijuuden hyödyntämistä on edistetty maakunnallisesti Virtu-pisteiden avulla. Lapin järjestöistä hyvää päivää -blogiin on kirjoitettu 14 kertaa. Uutisia on toimitettu n. 120 kpl. Vuoden 2016 lopussa kirjautuneita käyttäjiä on 170. Yhdistys on aktivoitunut sosiaalisessa mediassa (Facebook ja Twitter). Muiden yhdistysten asioita on jaettu sekä omista tapahtumista ja ajankohtaisista asioista on tiedotettu.

Oppilaitosyhteistyöhankkeesta valmistui arviointiselvitys (Vuorijärvi 2015), jonka mukaan sosiaali- ja terveysalan opiskelijat, järjestöt ja oppilaitokset ovat hyötynneet koordinoitusta yhteistyöstä: opiskelijoiden järjestö- ja vapaaehtoistietämys on kasvanut, ja he ottavat aktiivisesti yhteyksiä järjestökentälle työharjoittelujen tai projektiopintojen merkeissä. Opiskelijat ovat löytäneet opinnäytetyöaiheita lappilaiset.fi -sivustolta. Alueellista järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan sekä kokemuksellisen asiantuntijuuden tietoa on helposti saatavilla sivustolla. Järjestöjen ja oppilaitosten toimijat ja heidän asiantuntijuutensa ovat tulleet tutummiksi. Toimijoiden sitoutuminen kohti yhteistyörakennetta on ottanut merkittävän edistysaskeleen. Syksyllä 2016 laaditut yhteistyösopimukset luovat jatkossa siteen sosiaali- ja terveysalan opetussuunnitelmien ja toteutuksen välille.

Oppilaitosyhteistyöhankkeen julkaisu *”Yhdessä oppien, asiantuntijuutta jakaen – järjestöt ja oppilaitokset sosiaali- ja terveysalan koulutusta kehittämässä”* saatiin vuoden lopussa mainostoimistolle visuaalisen ilmeen suunnitteluun, kuvitukseen ja taittoon. Julkaisu on valmiina jaettavaksi hankkeen loppuseminaarissa helmikuussa 2017. Julkaisun tavoitteena on kuvata sitä, miten sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja oppilaitosten eri muodoissa konkretisoitua kumppanuus palkitsee niin oppilaitosten opiskelijoita ja henkilöstöä kuin järjestöjä ja kokemuksellisia asiantuntijoita.

Lapin yliopisto, järjestötoimijat ja kokemukselliset asiantuntijat toteuttivat yhteistyössä seuraavat opintopilotit: sosiaalityön taidot I, sosiaalityön normisto II sekä tiedonsaanti ja itsemääräämisoikeus sosiaali- ja terveydenhuollossa. Opiskelijoille välitettiin tietoa järjestöjen tarjoamista opinnäytetyöaiheista, vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista, käytännönopetus- sekä työllistymismahdollisuuksista. Sosiaalityön opiskelija suoritti kymmenen viikon käytännönopetusjakson yhdistyksen, Järjestöpiste Joikun ja Rovaniemen Neuvokkaan yhteisohjauksessa. Kehittämistehtävänä opiskelija perehtyi järjestösosiaalityöhön.

Lapin ammattikorkeakoulussa järjestettiin järjestömessut sekä Rovaniemellä että Kemissä. Fysioterapeuttiopiskelijat ja yhdistys vastasivat Rovaniemen järjestömessujen suunnittelusta ja toteutuksesta. Opiskelijoiden vastuulla oli tapahtuman sisällön suunnittelu ja aikataulutus, tilojen ja varusteiden varaaminen, yhteydenotot puheenvuorojen pitäjiin sekä tapahtuman monikanavainen markkinointi ja tiedottaminen. Kemin järjestömessujen suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi sosionomiopiskelija osana työharjoittelujaksoa Majakassa. Messuille osallistui yli 300 ammattikorkeakoulun, yliopiston ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijaa.

Ammattikorkeakoulun hyvinvointipalveluiden osaamisalalle rakennettiin vapaasti valittaviin opintoihin viiden opintopisteen kokonaisuus *”Terveyttä ja hyvinvointia edistävä järjestöosaaminen”*, joka mahdollistaa oppimisen järjestöissä ja vapaaehtoistoiminnassa. Osana tätä opintojaksoa hoitoalan opiskelijoille tarjottiin järjestöjen asiantuntijuutta painottava *”Sosiaali- ja terveysalan järjestökenttä tutuksi”* -päivä. Ammattikorkeakouluopiskelijoita osallistui myös yhdistyksen järjestämään *”Karkaako sote käsistä?”* -seminaariin. Ylemmän ammattikorkeakoulun monialaisessa *”pohjoinen osallisuus”* -opinnäytetyöryhmässä valmistui opinnäytetyö, jossa opiskelijat kartoittivat Pellossa asuvien ihmisten ajatuksia ja toiveita hyvinvointipalveluista kuntalaisraadin avulla. Lisäksi järjestöjen tieto- ja tutkimustarpeista välitettiin tietoa opiskelijoille ja opettajille. Ammattikorkeakouluopiskelijat ja järjestötoimijat toteuttivat Lääkehoidon päivän tapahtuman Sampo-keskuksessa ja Tietovakassa. Opiskelijoita kiinnittyi Rovaniemen ikäihmisten hyvinvointikyselyyn (terveydenhoitaja, opinnäyte) ja Enontekiön kuntalaiskyselyyn (sosionomi, lähihoitaja, tiedonkeräys osana opintoja).

Lapin ammattopiston Sodankylän ja Rovaniemen toimipaikoissa toteutettiin lähihoitajaopiskelijoille järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan peruskurssit, joiden sisällön ja toteutuksen suunnitteluun osallistui laaja joukko järjestötoimijoita. Uusi järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan opintojakso käynnistyi Saamelaisalueen koulutus-

keskuksessa. Lähihoitajakoulutukseen rakentui kymmenen osaamispisteen opintojakso ”Kolmannessa sektorissa toimiminen”, johon yhdistys osallistui asiantuntijaluentojen muodossa sekä sopimalla alkuvuoteen 2017 kokemusasiantuntijaluennot Virtu-palvelun välityksellä.

Rovaniemen kansalaisopistossa toteutettiin kokemuskouluttajien ja -asiantuntijoiden luentosarja syksyllä. Yhdistys oli mukana toteuttamassa kokemusasiantuntija Marja Korhosen luento, joka välitettiin oppilaitoksiin ympäri Lappia ja myös Ouluun.

Kokemuksellisten asiantuntijoiden roolia vahvistettiin opetuksessa tiedottamalla alueellisesta kokemustoiminnasta ja -toimijoista. Kokemuksellista asiantuntijuutta tehtiin näkyväksi tukemalla toiminnan markkinointia ja tiedottamista lappilaiset.fi -sivustolla siten, että mm. oppilaitokset löytävät tiedot ja oikeat tahot helposti opetusta suunniteltaessa. Yhdistys on toiminut koollekutsujana kokemuskentän toimijoiden yhteistyötä kehittävä Lapin mallin-verkostossa. Lapin mallista vietiin viestiä myös valtakunnallisille toimijoille. Yhdistys toimi kokemuskoulutukseen keskittyvän Lapin alueen kokemustoimijoiden ohjausryhmän tukijärjestönä ja puheenjohtajana. Ohjausryhmätoiminnan kautta saatiin kehittämisrahaa kokemustoimijoiden näkyvyyden lisäämiseen (posterit, videot) ja toimijoiden osaamisen tukemiseen ja kehittämiseen oppilaitosyhteistyön vahvistamiseksi. Kokemustoimijoiden jaksamista on edistetty yhteistyössä Neuvokkaan kanssa avoimen työnohjauksellisen tuen muodossa.

Sosiologian opiskelija teki työharjoittelujaksollaan yhdistyksessä selvityksen järjestöjen tuen tarpeesta vapaaehtoistoimintaan, sen koordinointiin ja tiedottamiseen liittyen. Järjestöjen sosiaalialan osaamisen kartoitus käynnistettiin osana Sociopolis-hankkeen sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen kartoitusta. Järjestöille suunnattuun kyselyyn vastasi vain 14 henkilöä.

Yhdistyksen toimintaa ja järjestöjen roolia sote-uudistuksessa esiteltiin opiskelijoille ja muille järjestöille.

3.2. VAIKUTTAMISTA

Edistämme Lapissa asuvien hyvinvointiin tähtäävää sosiaali- ja terveystieteitä

Sosiaalijaksit järjestettiin perinteisesti Ylläksellä 29.1.–31.1.2016. Aiheena oli ”Rahapelifuusio ja alueellisten yhdistysten asema sekä Järjestöt Sote-uudistuksessa. Ohjelmassa oli myös yhdistyksen toiminnan arviointi. Vieraina olivat ylijohtaja Raimo Ikonen, Sosiaali- ja terveysministeriöstä, avustustoiminnan johtaja Sisko Seppä, Raha-automaattiyhdistyksestä, pääsihteeri Riitta Särkelä, Ensi- ja turvakotien liitosta, Pertti Hemminki, Lapin liitosta ja Merja Haapakorva-Kallio, Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiristä.

Karkauspäivänä 29.2. järjestettiin ”Karkaako sote käsistä”-seminaari. Osallistujia oli n 80.

Yhdistyksen puheenjohtaja edusti järjestöjä Lapin Sote-Savotta –hankkeen maakunnallisessa ohjausryhmässä. Lapin sairaanhoitopiirin alueen sote-valmistelutyön kaikissa asiakasprosessityöryhmissä oli järjestöedustajat, jotka muodostivat järjestöjen sote-verkoston. Yhdistyksen toiminnanjohtaja on toiminut verkoston koollekutsujana ja puheenjohtajana. Verkosto on toiminut linkkinä sote uudistuksessa mukana olevien toimijoiden ja järjestöjen välillä, koonnut järjestöedustajat säännöllisesti yhteen, tukenut tiedotuksessa, verkostojen kuulemisessa ja muissa sovitussa tehtävissä. Yhdistys on toiminut linkkinä sote uudistuksessa mukana olevien toimijoiden ja järjestöjen välillä ja tiedottanut prosessin etenemisestä järjestökenttää. Helmikuussa 2016 verkosto ja maakunnallinen järjestöneuvottelukunta järjestivät avoimen keskustelutilaisuuden ”Järjestöt sotessa” sote-uudistuksesta kiinnostuneille tahoille. Joulukuussa yhdistys nimesi Lapin liiton pyynnöstä kolme järjestöedustaja ja varaedustajat Sote-tuotanto, -järjestäminen ja –TKI-alatyöryhmiin. Yhdistystä edustavat työryhmissä Marika Ahola (TKI, vara) ja Pirjo Kairakari (Tuotanto, varsinainen).

Yhdistys toteutti yhteistyössä Lapin maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan kanssa kaksipäiväisen järjestöfoorumin Rovaniemellä kesäkuussa. Osallistujia oli 37. Foorumissa käsiteltiin mm. sote- ja maakuntauudistusta sekä rahapelifuusiota. Toisena päivänä maakunnalliset verkostot eli Viestintäverkosto, Järjestökeskusten ja -talojen verkosto sekä Tiedontuotannonverkosto esittelivät toimintaansa. Työpajoissa teemoina olivat:

1. Tiedontuotannolla vaikuttavampia järjestöjä
2. Järjestökeskukset ja järjestötalot paikallisen toimijuuden vahvistajana
3. Viestintä vaikuttamisen keinona

Perinteiset Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivät järjestettiin Rovaniemellä 8.-9.9.2016. Teemoina olivat: Köyhyys ja huono-osaisuus sekä Lupauksia hyvinvoinnista. Osallistujia oli noin 100. Vuoden kellokkaaksi valittiin Lapin liitto. Vuoden 2016 kellokkaan valinnalla yhdistys haluaa nostaa esille osallistavan ja laa- ja alaisen, eri sektorirajat ylittävän verkostoyhteistyön merkityksen lappilaisten hyvinvoinnin edistämisessä ja uusien toimintamallien luomisessa. Lapin liitto on rohkeasti ja johdonmukaisesti ottanut mukaan eri toimijaverkostoja yhteiseen strategiaan.

Kuntien hyvinvointikertomustyöhön vaikutettiin tehtyjen järjestö- ja kuntalaiskyselyn kautta. Rovaniemen kaupungin hyvinvointikertomukseen liitettiin tehdyn järjestökyselyn tulokset. Kyselyn tulokset huomioitiin muun muassa nostamalla järjestöjen asiantuntemuksen hyödyntäminen tiivistämällä yhteistyötä ja tukemalla järjestöjen toimintamahdollisuuksia. Sodankylän kyselyn tulokset huomioitiin hyvinvointikertomuksessa ja yhdistys oli mukana kirjoittamassa huomioita hyvinvointikertomukseen. Enontekiöllä tehty yhteistyö on lisännyt kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä laaditun yhteistyöasiakirjan muodossa. Aloitettun kuntalaiskyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään hyvinvointikertomustyössä.

Lapin keskussairaalan aulassa toimivaa järjestöjen infopiste Järjestötietovakan koordinoitua ja tiedottamista jatkettiin. Toiminnan avulla pyritään mm. vaikutta-

maan järjestöjen ja terveydenhuollon väliseen yhteistyöhön. Lapin keskussairaalan aulassa järjestettiin lokakuussa Järjestömessut, joihin osallistui yli 30 järjestöä. Lisäksi käytiin neuvottelemassa sairaalan edustajien kanssa pisteen kehittämisestä ja toteutettiin kysely toimijoille jossa selvitettiin kehittämistarpeita. Tiedottamista tehostettiin ja esittelijöitä tuettiin eri tavoin.

Vuoden 2016 lopussa on nähtävissä positiivista muutosta verrattuna vuoden 2013 sosiaali- ja terveysalan opetussuunnitelmiin. Muutostyötä oppilaitoksissa ovat tehneet järjestöjen ja oppilaitosten yhteistyöverkoston (OppiJäryt-verkosto) kuuluneet oppilaitosten ja järjestöjen edustajat. He ovat olleet avainasemassa järjestökentän ja vapaaehtoistoiminnan sisällyttämisestä opetussuunnitelmiin. Vaikuttamistyötä ovat tehneet myös hankkeen aikana toteutettuihin opetus- ja yhteistyöpilotteihin osallistunut opetushenkilöstö. Verkoston ja pilottien kautta opettajat ja oppilaitosten muu henkilöstö ovat saaneet henkilökohtaisen kokemuksen ja ajantasaista tietoa järjestö- ja vapaaehtoistoiminnasta ja kokemusasiantuntijuudesta sekä hyvistä käytännöistä. OppiJäryt -verkosto kokoontui kolme kertaa.

Kokemuksellisen asiantuntijuuden kehittämisverkostossa on toimittu aktiivisesti ja lappilaisen kokemuksellisen asiantuntijuuden on koettu ottaneen askeleita eteenpäin. Monitoimijainen verkostomainen toimintamalli on myös valtakunnallinen tahotila, joten lappilaisilla on jaettavanaan paljon kokemuksia yhteiskehittämisestä ja -toiminnasta. Lappi on myös mukana sosiaali- ja terveysministeriön Palvelut asiakaslähtöisiksi -kärkihankkeen ”Kokemusasiantuntijuus ja asiakkaiden osallistumisen toimintamalli” -osahankkeessa. Verkoston kautta on päästy vaikuttamaan sekä kärkihankkeeseen että maakunnalliseen sosiaali- ja terveysrakenteen laadintaan.

3.3. YHTEISTYÖTÄ

Luomme mahdollisuuksia avoimeen sektorirajat ylittävään yhteistyöhön lappilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi

Yhdistyksellä on ollut aktiivinen rooli erilaisten järjestö- ja toimijatapaamisten/verkostojen koollekutsujana. Lisäksi yhdistys osallistui aktiivisesti muiden sosiaali- ja terveysturvayhdistysten yhteistyön kehittämiseen ja verkostoyhteistyöhön.

Yhdistyksen edustaja on toiminut Lapin liiton järjestöneuvottelukunnan ja työväliökunnan sihteerinä. Yhdistyksen työntekijät ovat osallistuneet maakunnallisen järjestöstrategian jalkauttamiseen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Viestinnän ja lappilaiset.fi -sivuston osalta jatkettiin yhteistä kehittämistä eri toimijoiden kanssa. Valtakunnallista kehittämistyötä tehtiin toimeksi.fi -verkostossa toimeksi 2.0 -hankkeen ja alueellisten ylläpitäjien kanssa niin järjestörakenteen kuin Järjestötieto järjestykseen hankkeen osalta.

Yhdistys on tehnyt yhteistyötä kuntien, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa. Yhteistyötä on tehty myös Lapin AVI:n, Lapin liiton, Lapin sairaanhoitopiirin ja Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kanssa. Sopimuskumppanit liitteessä.

Oppilaitosyhteistyöhankkeen tulevaisuustyöpaja toteutettiin keväällä. Työpajan tavoitteena oli edistää hankkeessa kehitettyjen ja kokeiltujen toimintojen juurruttamista ja ideoida uusia toimintoja. Tilaisuudessa koottiin järjestöjen ja oppilaitosten näkemyksiä siitä, mitä toimintoja olisi hankkeen jälkeen hyvä säilyttää, mistä voitaisiin luopua ja mitä uutta voisi vielä kokeilla.

Kokemuksellisen asiantuntijuuden kehittämisverkosto (Lapin malli) järjesti kaksi yhteistä seminaaria, joissa vietiin eteenpäin yhdessä tärkeiksi koettuja kehittämis-kohteita. Tavoitteina oli vahvistaa toimijoiden välistä yhteistyötä ja kokemuksellisen asiantuntijuuden tunnettavuutta. Seminaarien kohderyhminä olivat sekä kokemukselliset asiantuntijat että oppilaitokset, kunnat ja sairaanhoitopiirit. Yhdistys osallistui STM-kärkihankkeen hankehakemuksen kirjoittamiseen Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kanssa. Tavoitteena on pilotoida kokemuksellisen asiantuntijuuden rakenteita uudessa maakuntarakenteessa.

Yhdistys jatkoi Lapin Paikka auki -verkoston koordinoitua. Mukana verkostossa on Paikka auki -nuoria ja heidän mentoreitaan eri yhdistyksistä. Verkoston tavoitteena on tarjota nuorille mahdollisuus tutustua muiden samassa elämäntilanteessa olevien kanssa, jakaa kokemuksia työskentelystä erilaisissa järjestöissä ja vahvistaa heidän kehittymistään järjestötoimijoina. Vuonna 2016 verkosto kokoontui kaksi kertaa.

4. Muu toiminta

SOSTE ry:n hallituksessa on jatkanut yhdistyksen hallituksen jäsen Anneli Pohjola.

Yhdistyksen puheenjohtaja jatkoi sosiaali- ja terveysturvayhdistysten neuvottelukunnan puheenjohtajana. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveysturvayhdistys haki RAY-avustusta sosiaaliturvayhdistysten toimintojen, keskinäisen yhteistyön ja neuvottelukunnan toiminnan kehittämiseen, Styke-hanke (2017-19).

Toimituskunta Arja Kilpeläinen, Reijo Väärälä, Risto Harpela ja Eine Heikkinen ovat valmistelleet artikkelikokoelmaa ”Järjestöt mukana lappilaisten elämässä - Järjestöjen ja yhteiskunnan sosiaalipoliittisia toimintasuhteita” Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen 65-vuotisjuhlateokseksi. Kirjan tarkoituksena on analysoida yhdistyksen aktiivista toimintaa Lapissa ja peilata sitä yhteiskunnalliseen kehitykseen yhdistyksen toimintavuosien aikana.

Elokuussa järjestettiin henkilöstön ja hallituksen yhteinen kehittämis- ja suunnitteluviikonloppu Luostolla. Yhdistyksen puheenjohtaja ja kaksi työntekijää osallistuivat SOSTE-risteilylle lokakuussa. Pohjois-Pohjanmaan sotuyhdistyksen kanssa järjestettiin yhteinen henkilöstön kehittämispäivä Oulussa. Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistysten kanssa järjestettiin etäyhteyksin jäsenilta, jonka teemana oli Siun sote. Toiminnanjohtaja esitteli yhdistyksen toimintaa järjestöalan joulumyyjäisissä.

5. Verkostot

Yhdistyksen koordinoimat verkostot 2016:

Järjestöjen Sote-verkosto	5 kertaa
Järjestökeskusten verkosto	2 kertaa
Lapin kokemuskehittäjäverkosto	8 kertaa
Lapin kokemuskouluttajien ohjausryhmä	5 kertaa
Lapin Paikka auki -verkosto	2 kertaa
Lapin RAY -verkosto	1 kerta
Maakunnallinen tiedontuotannon verkosto	6 kertaa
Oppilaitosten ja järjestöjen yhteistyöverkosto	3 kertaa
Tietovakka -verkosto	1 kertaa
Viestintäverkosto	3 kertaa

Verkostot ja ryhmät, joissa yhdistyksellä edustus

AVI:n HyTe ryhmä	1 kerta
Lapin aluehallintoviraston hyvinvointi- ja turvallisuustyön ohjausryhmä	2 kertaa
Lapin liiton Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeen johto- ja tukiryhmä	2 kertaa
Lapin maakunnallinen järjestöneuvottelukunta (siht.)	4 kertaa
Järjestöneuvottelukunnan työvaliokunta (siht.)	4 kertaa
Lapin maakunnallinen viestintäverkosto	5 kertaa
Lapin liiton maakunnallisen hyvinvointiohjelman seurantaryhmä	1 kerta
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lapin piiri ry:n Vertaistoimintaa kumppanuudella-hankkeen ohjausryhmä	1 kerta
Nuorisojärjestöjen verkosto	4 kertaa
Nuorisoringi	2 kertaa
Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen sosiaalijohdon työkokoukset	1 kerta
POSKE / STM – kat-mallinnustyöryhmä	3 kertaa
Sociopolis-ohjausryhmä	3 kertaa
Soste-alueverkosto	3 kertaa
SPR:n Pärjätään yhdessä-ohjausryhmä	2 kertaa
Talotoimikunta	4 kertaa
Toimeksi.fi kokoukset	10 kertaa
Toimeksi.fi kehittämispäivät	7 kertaa

6. Sopimuskumppanit

Kuntayhteistyösopimukset:

1. Enontekiö
2. Inari
3. Kemi
4. Kemijärvi
5. Kittilä
6. Kolari
7. Muonio
8. Pelkosenniemi
9. Pello
10. Posio
11. Ranua
12. Rovaniemi
13. Salla
14. Sodankylä
15. Tervola
16. Utsjoki

Oppilaitokset:

1. Ammattiopisto Lappia
2. Lapin ammattikorkeakoulu
3. Lapin ammattiopisto
4. Lapin yliopisto
5. Saamelaisalueen koulutuskeskus

Järjestöt:

1. A-Kiltojen liitto ry
2. Apuomena ry
3. Balanssi ry
4. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
5. Erityislasten Omaiset ELO ry
6. Espoon Järjestöjen Yhteisö EJY ry
7. Iholiitto ry
8. Järjestökeskus Kitinen ry (ent. Kylätalo Kitinen ry.)
9. Kehitysvammaisten Tukiliitto
10. Kemijärven Järjestökiehininen ry
11. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry
12. Kuuloliitto ry
13. Lapin eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta
14. Lapin ensi- ja turvakoti ry
15. Lapin Kylätoiminta ry
16. Lapin Martat ry
17. Lapin Neuroyhdistys ry (ent. Lapin MS-yhdistys ry)

18. Lapin Muistiyhdistys ry
19. Lapin Näkövammaiset ry
20. Lapin sinisarastus ry
21. Lapin Sydänpiiri ry
22. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lapin piiri ry
23. Mielenterveysseuran keskusliitto
24. Munuais- ja maksaliitto ry
25. Napapiirin Omaishoitajat ry (ent. Rovaniemen Seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry)
26. Nuorten Ystävät ry
27. Omaishoitajat ja läheiset- liitto ry
28. Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys ry
29. Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
30. Pohjoisen Yhteisöjen Tuki Majakka ry
31. Rovalan Setlementti ry
32. Rovaniemen Neuvokas / Rovaniemen Mielenterveysseura ry
33. Rovaniemen seudun Terveys ry
34. SámiSoster ry
35. Sininauhaliitto
36. Suomen Mielenterveysseuran Pohjois-Suomen aluetoiminta
37. Suomen Punaisen Ristin Lapin piiri
38. Terveys-Hälsan ry
39. Toivola-Luotolan Setlementti ry
40. Tornion invalidit ry
41. Vuolle Setlementti ry

Muut:

1. Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy (SOCOM)
2. Lapin aluehallintovirasto
3. Lapin liitto: Maaseudun arjen palveluverkosto
4. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
5. Lapin läänin Vammaistyöryhmä
6. Oulun kumppanuuskeskus
7. Invalidiliiton Lapin Kuntoutuskeskus

7. Yhteistyökumppanit

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen muut yhteistyökumppanit

1. Aivoliitto ry
2. Allergia- ja astmayhdistys ry
3. Balanssi ry
4. Eläkeliiton Enontekiön yhdistys
5. Enontekiön Kotiseutuyhdistys
6. Enontekiön saamelaisyhdistys
7. Enontekiön sydänyhdistys ry
8. Epilepsialiitto ry
9. Erityislasten Omaiset ELO ry
10. Hetan Hukat ry
11. Hetan Latu ry
12. Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä -hanke (Kaste), Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus POSKE
13. Hyvän mielen talo ry
14. Iholiitto / Rovaniemen aluetuomisto
15. Invalidiliitto ry
16. Irti huumeista ry
17. Kansallinen Lastenliitto Lapin piiri
18. Keliakialiitto ry
19. Kipuliitto
20. Kivalo-opisto
21. Koillis-Lapin A-Kilta ry
22. Kokemustoimijat
23. Kuuloliitto ry
24. Lapin Aivoyhdistys ry
25. Lapin Atopiyhdistys ry
26. Lapin Kilpirauhasyhdistys ry
27. Lapin munuais- ja maksayhdistys ry
28. Lapin Nuorisoliitto ry
29. Lapin Partiolaiset ry
30. Lapin Psoriasisyhdistys ry / Psoriasis-liitto ry
31. Lapin sairaanhoitopiiri
32. Lapin Vesaiset
33. Lapin yhden vanhemman perheet ry
34. Lapin yliopiston sosiaalityön ja kuntoutustieteen opiskelijoiden ainejärjestö Lyhty ry
35. Lappilaiset Kylät ry
36. Lumen Laulu, Sodankylä
37. Länsi-Pohjan AVH-yhdistys ry
38. Länsi-Pohjan Omaishoitajat ja Läheiset ry
39. Mielenterveyden keskusliitto
40. Mielenterveystalo.fi (LSHP)
41. MLL Enontekiö
42. Monet kuntakokeiluhanke
43. Munuais- ja maksaliitto
44. Napapiirin Hengitysyhdistys ry
45. Neurologiset vammaisjärjestöt
46. Nuorten Ystävät ry / Klubitalo Roihula
47. Näkövammaisten Keskusliitto ry
48. Pohjoisen Yhteisöjen tuki - Matjakka ry
49. Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys ry
50. Pohjois-Pohjanmaan sosiaaliturvayhdistys
51. Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry
52. Reumaliitto ry
53. Rovalan nuoret ry, Tyttöjen talo
54. Rovalan Setlementti ry: Monikulttuurinen kohtaustapa MoniNet, Nuorten päihde- ja huumeambulanssi, Romppu, Sovittelutoimisto, Jokkakallion ikäihmisten asumispalvelukeskus, Rikosuhri-päivystys
55. Rovaniemen 4H -yhdistys ry
56. Rovaniemen Invalidit ry
57. Rovaniemen kansalaisopisto
58. Rovaniemen Keliakiyhdistys ry
59. Rovaniemen nuorisoyhdistys ry
60. Rovaniemen Parkinson-kerho
61. Rovaniemen Päiväkeskus ry
62. Rovaniemen Reumayhdistys ry
63. Rovaniemen Seudun Diabetesyhdistys ry
64. Rovaniemen Seudun Sydänyhdistys ry
65. Rovaseudun Sydäntuki ry

- 66.SámiSoster ry
- 67.SOSTE
- 68.SRP Enontekiö
- 69.SRP Rovaniemen osasto
- 70.Suomen Kipu ry
- 71.Suomen Nivelyhdistys ry
- 72.Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry
- 73.Tunturi-Lapin ko yhdistys ry
- 74.VIRTU-hanke, POSKE
- 75.Vuontisjärven kyläyhdistys
- 76.Yhden vanhemman perheet ry
- 77.Yhdessä ry
- 78.Yrjö Kokko Seura ry